

Večernik

Leto II. (IX.), šte. 215

Maribor, petek 21. septembra 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglese sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 6

Vukičević naj odloži mandat

IN NAJ IZGINE S POLITIČNE POZORNICE, ZAHTEVAJO NJEGOVI TOVARIŠI V GLAVNEM ODBORU, KI SE NE BO SPUŠČAL V NOBEN KOMPROMIS. — ACA STANOJEVIĆ KONFERIRA.

BEOGRAD, 21. septembra. Nena- den povratek kralja, ki se je pripeljal že sinoči ob 18. iz Topole v prestolico, je povzročil v političnih krogih znatno večjo živahnost. Tekom današnjega dopoldne sicer ni bilo zabeležiti vidnih dogodkov, vendar so vsi politiki brez izjeme prepričani, da stojimo tik pred dogodki, ki so nad vse važni za nadaljni razvoj politične situacije.

Razmere v radikalni stranki so se tako poostrele, da o kakem sporazumu ni več govora. Današnji beograjski listi objavljajo obširne izjave članov glavnega odbora, ki odklanjajo vsak kompromis in naglašajo, da je treba razmere v stranki razčistiti do konca. Glavni odbor se ne bo zadovoljil sa-

mo z odstopom Velje Vukičevića kot predsednika radikalnega poslanskega kluba, temveč zahteva celo, da Vukičević odloži svoj poslanski mandat in se popolnoma umakne iz političnega življenja.

Aca Stanojević je imel danes dopoldne daljšo konferenco s pristaši glavnega odbora, na kateri so pripravljali material za sejo širšega glavnega odbora, ki se bo vršila v ponedeljek 24. t. m. Za jutri je napovedano nadaljevanje seje klubskega odbora. Zatrjujejo pa, da se ta seja sploh ne bo vršila, ker člani glavnega odbora slejkoprei odklanjajo vsako udeležbo na njej. Brez teh politikov pa bi bila seja brezpomembna.

Milijardno posojilo v Nemčiji

PO IZJALOVLENJU POSOJILA V FUNTIH ŠTERLINGIH JE ŠLA VLADA PO ZLATE MARKE. POSOJILO SE IZPLAČA V ŽELEZNIŠKEM MATERIJALU. — MARINKOVIĆ POJDE IZ PARIZA V BERLIN.

BEOGRAD, 21. septembra. Finančno ministrstvo je najelo pri Industrijski zvezi v Düsseldorfu posojilo v znesku sto milijonov zlatih mark. Posojilo pa ne bo izplačano v gotovini, temveč v materijalu, predvsem takem za državne železnice in pomorski promet. Za posojilo bodo izdani boni, ki

se bodo obrestovali po 7 odstotkov, vrnjeno pa bo v desetih letih.

BEOGRAD, 21. septembra. Iz Pariza javljajo, da se je zunanji minister dr. Voja Marinković sestal danes z Briandom. V Parizu ostane Marinković do prihoda Venizelosa, nakar odpotuje preko Berlina, kjer bo posetil Stresemanna, v Beograd.

Bujna domišljija vladinorcev

ZAGREB, 21. septembra. Današnja beograjska »Politika« prinaša daljše poročilo anonimnega poročevalca iz Prage, ki naglašajo, da je misija poslanca Vilderja v Pragi popolnoma ponesrečila, ter da ni bil niti sprejet v avdienco pri pred sedniku Masaryku. »Politika« pravi, da je iskal posl. Vilder v češkoslovaški prestolici posojila v znesku treh milijonov čeških kron, ki bi jih uporabila KDK v svoje propagandne svrhe...

Z ozirom na to vest »Politika« je posl. Vilder danes izjavil, da je vse to od kraja do konca izmišljeno. Posl. Vilder se je mudil v Pragi v čisto zasebnih zadevah in je obiskal le nekatere češkoslovaške politike, ki so njegovi stari osebni znanci in prijatelji. Za avdienco pri predsedniku Masaryku ni niti prosil niti ni bil sprejet.

Bojkot vlade in vladnih strank

Vodstvo Kmečko-demokratske koalicije je na svoji včerajšnji seji v Zagrebu na režimsko politiko nasilja nad narodom odgovorilo s poostrojitvijo borbe proti režimu s tem, da je proglasilo družabni bojkot odgovornih predstavnikov vlade in vladnih strank, ki so odgovorne za režim sile in neenakosti. Vodstvo je izdalo proglas, v katerem izjavlja, da se mora borba za enakost in enakopravnost, za svobodo in pravice seljaškega naroda prenesti v sam narod, ki mora pokazati svojo voljo in moč predstavnikom vsiljene oblasti in njenim pristašem tako, da prekine z njimi družabne stike, pa tudi z vsemi onimi,

ki z avtoriteto svojega posvetnega ali cerkvenega položaja podpirajo ta režim. Pristašem vladnih strank — tako končuje proglas vodstva KDK — ki bi se na katerikoli način zavzeli za ta režim in skušali preprečiti uspeh narodne borbe, je treba z držanjem in s ponašanjem okolice, v kateri žive, dati čutilti razpoloženje naroda. Kdor se postavlja proti narodu, ni naroden človek in ne spada v narodno zajedništvo.

Stvar merodajnih činiteljev je, da s primernimi treznimi ukrepi čimpreje odstranijo podlago za tako ostro borbo.

Kitajska za Kellogov pakt

NANKING, 21. septembra. Kitajski zunanji minister objavlja noto, v kateri sporoča Združenim državam severoameriškim, da je Kitajska pristopila h Kellogovemu paktu. Nota naglašajo, da se je Kitajska iz čistega prepričanja pridružila temu paktu, ter pričakuje, da bodo vse države podpisnice spoštuječ suverenost svojih sosedov umaknile svoje čete iz tujih ozemelj, in to iz Porenja kot tudi iz Kitajske.

Kuga v Mandžuriji

LONDON, 21. septembra. V Mandžuriji je ob železniški progi Suping-kaj-Taonau izbruhnila kuga, ki zavzema vedno večje dimenzije. Dnevno umre do 15 oseb. Japonski, kitajski in ruski zdravniki se trudijo, da okuženo ozemlje čim bolj izolirajo.

Nač 2.000 žrtev tornada

NEW-YORK, 21. septembra. Končna bilanca tornadne katastrofe v Ameriki je naravnost strašna. Cele nekdanje cvetoče pokrajine so sedaj kup razvalin. Število mrtvih znaša nad 2.000. Samo v Portoriku je okoli tisoč mrtvih, na otoku Guadeloupu je zgubilo življenje 500 oseb, v Floridi so potegnili izpod razvalin dosedaj 400 ljudi, v raznih manjših krajih na Antilih pa število žrtev še vedno ni ugotovljeno. Še strašnejša pa so poročila o škodi v opustošenih pokrajinah. Mnoga mesta so popolnoma razdejana, številne naselbine so sploh izginile z zemeljske površine. Prometne žile so na stotine kilometrov zasute s peskom ali pa s plazovi. Skupna škoda se ceni na preko 100 milijonov dolarjev. K vsej nesreči se je pridružil sedaj še dežstvo, da je varnost v opustošenem ozemlju zelo pomanjkljiva. Povsod se pojavljajo sumljive tolpe, ki plenijo, zlasti na deželi! Oblasti so zato izdale ukaz, da je treba vsakega, ki bi bil zasačen pri tatvini, takoj na mestu ustreliti.

Buri za svojo neodvisnost

LONDON, 21. septembra. Po poročilih iz Južne Afrike zavzema borba Burov za neodločnost stare burske države vedno večje dimenzije. Predsednik južnoafriške vlade je predlagal angleški vladi, da naj se za guvernerja v Južni Afriki imenuje kak član angleške kraljevske rodbine, sicer bo južnoafriška vlada imenovala kako zaupno osebo na to mesto. Za guvernerja prihaja v prvi vrsti v poštev najmlajši sin angleškega kralja, vojvoda Gloucester, ki bi bil kasneje proglašen za kralja južnoafriške države. Se danji guverner Južne Afrike Athlon je na dopustu in se najbrže ne vrne več na svoje mesto, da bi mogla tako angleška vlada ugoditi želji južnoafriške države. Čim bi vojvoda Gloucester postal guverner Južne Afrike, bo južnoafriška vlada ukrenila vse, da postane ta dominijon popolnoma enakopraven z Veliko Britanijo, vojvoda Gloucester pa bi bil

Težka avtomobilska nesreča v Ogrskem Hradištu

BRNO, 21. septembra. V noči od srede na četrtek sta se zdravnik dr. Drlik in dr. Walter vračala iz bolnice v Ogrskem Hradištu, kamor sta peljala nekoga bolnika, z avtom domov v Vesely. Na železniškem prelazu v bližini bolnice, kjer ni nobenih zatvornic, je ravno pri prekoračenju prelaza zagrabil avto mimo došli tovorni vlak in ga popolnoma zmečkal. Dr. Drlik je prišel pod kolesa vlaka in obležal takoj mrtev, dr. Walter pa je dobil tako težke poškodbe, da jim je kmalu nato podlegel v bolnici. Pri karambolu je eksplodiral bencin v avtomobilu, ki se je takoj vnel. Ogenj je objel potem tudi en vagon tovornega vlaka, vendar pa so ga kmalu pogasili.

Stekel bolnik

BUDAPEŠTA, 21. septembra. Rudarskega delavca Muntaghya pri Miškolcu je pred meseci ugriznil stekel pes, vendar pa se je rana kmalu zacelila. Pred nekaj dnevi pa je nenadoma dobil močne živčne krče. Odpeljali so ga takoj v bolnišnico v Miškolcu, kjer so ugotovili pri njem steklino. Pri preiskavi je nenadoma zbesnel, razbil vso opravilo operacijske dvorane, napadel potem oba navzoča zdravnika in strežnico, ki jih je ponovno močno ugriznil. Bolnika so končno le obvladali in je že naslednjega dne umrl med strašnimi bolečinami.

Razne vesti iz Prekmurja

V nedeljo, 16. tm. je bila otvorjena v Rankovcih pri tamošnji pošti brzozjavna in telefonska postaja. Otvoril jo je delegat direktije pošte in telegrafa g. Bračko, šef telegrafsko-telefonske tehnične sekcije v Mariboru, v navzočnosti upravnika murskosoboške pošte g. Čuša, občinskega zastopa iz Rankovcev ter raznih trgovskih interesentov z okolice.

Nova telefonska centrala, ki je velike važnosti za obmejni promet, je priključena poštam v Murski Soboti in Slatina Radenci v krajevni promet, tako, da so telefonski pogovori brezplačni oziroma stane trinituten pogovor 1 Din.

Govori se, da namerava zgraditi trgovec Štivan iz Gederovcev, ki so obmejni carinska postaja proti Avstriji, telefonski vod med Rankovci in Gederovci, ki bi bili tako priključeni centrali v Rankovcih. Ko pozdravljamo agilnost g. Štivana, želimo in upamo, da mu bo tudi poštna uprava šla tozadevno na roko, kakor je sploh dosedaj še vedno ugodila raznim prošnjam za otvoritev novih telefonskih in telegrafskih postaj v Prekmurju. Na ta način bi imeli med Mursko Soboto in Gederovci brezplačen telefonski promet, kar bodo posebno tukajšnji trgovski krogi, ki imajo posla s carinarnico, pozdravili z največjim veseljem.

Flisar Štefan, 19letni mizarški pomočnik iz Murskih Črncev št. 7 je pasel v nedeljo popoldne krave. Na paši pa je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo roko in so ga morali prepeljati v bolnico v Mursko Soboto.

Pred par dnevi se je vozil 11letni kočarjev sin Janez Rep, doma v Trdkovi št. 56 skupaj s sosedom Karlom Kuharjem na vozu. Po nesreči je padel z voza in si zlomil desno roko. Tudi njega so prepeljali v murskosoboško bolnico.

Iz Slovenskih goric

Jesen nas blagoslovlja. Vrste vozov z žlahtnim sadjem se pomikajo dan za dnem proti obrobim postajam Slovenskih goric. Sodi se polnijo s sadnim sokom in urno se pripravljajo novi za trgateg. Letos je lep sadonosnik in dober vinograd. Seveda je treba sadjereji posvetiti največjo pozornost. Sadjarstvo postaja namreč polnovredno z vinarstvom. Želimo zato, da bi v Slovenskih goricah čim večkrat slišali kmetijske strokovnjake, posebno sadjarje. Za trgateg pa postaja deževje nevarno. Že od preteklega petka je deževalo v presledkih; le v sredo nas je nekoliko pobožalo solnce. Če se luč neba kmalu stalneje ne odkrije, bo pričelo grozdičk pokati in gniti. Ljudje bodo prisiljeni k prezgodnji trgatvi in čviček bo hripavo prepeval.

Redovnik nove vrste

je nedvomno neki frančiškan, ki pobira po našem mestu milodare za sv. Antona. Od ponižnosti, priprostosti in uljudnosti velikega ustanovitelja tega reda vsekakor ni nič pridobil. Zato pa se tembolj zanima za politiko in so mu očitno posebno napredni časopisi posebno »pri srcu«. Sinoči je kot nepovabljen gost in brez dovoljenja vstopil v stanovanje neke stranke, vzel na mizi ležeči »Večernik« v roke, ga silno nervozno preobračal in švigal s pogledi naokrog. Že sam pogled na »Večernik« ga je silno razburil, kljub temu pa ga seveda ni zeneriralo, da ne bi tudi od napredne rodbine zaprosil milodar za sv. Antona. Dobil je seveda takoj primeren ponk, kaj se spodobi in kaj se ne spodobi. In odšel je osramočen. Ali pa ga bo ta doživljaj kaj izučil, dvomimo.

Mariborski občinski svet

ODŠKODNINA ZA UPORABO DRŽA VNIH CEST. — NOVE ULICE, NOVE HIŠE. — MESTNA ZASTAVLJALNICA. — PRISPEVEK ZA AERODROM. — PROMENADNA POT OB DRAVI.

Maribor, 21. sept.

Za publiko so pri občinskih sejah najbolj privlačljiva stanovanjska vprašanja in je zato tudi sinočni seji prisostvovalo največ takih, ki imajo stanovanjske brižge. V drugi vrsti so bili pa razni mestni delavci, ki so pričakovali, da se bo tokrat rešilo vprašanje kolektivne pogodbe in zavarovanje mestnih delavcev.

Po otvoritvi je župan g. dr. Juvan poročal o odškodninskem vprašanju za vožnjo mestnih avtobusov po državnih cestah. Z mariborsko gradbeno sekcijo se pogaja občina, da bi za odškodnino popravljala državne ceste razven državnega mosta na svojem področju. Celjska gradbena sekcija je pa sklicala razpravo, na kateri sta zastopnika mariborske mestne občine pristala na poravnavo. Prej je zahtevala sekcija 83.000 Din letne odškodnine, sedaj so se pa poravnali na 20.000 Din in sicer za l. 1927/28 in 28/29. Poravnava je bila soglasno odobrena.

Vrnitev odvzetih poslov

prenešenega delokroga bo sedaj izvedena. Veliko županstvo je zahtevalo tozadnevni sklep od občinskega odbora, ki je bil na predlog I. odseka tudi soglasno sprejet. Sklenilo se je tudi, da se občina posluži naredbe o pobiranju 4% davščine od premij na policie pri zavarovanju proti požaru. Prošnja Zveze zavarovalnic, naj se uredba odloži, je bila odklonjena.

Mestna zastavljavnica

se bo sicer ustanovila, vendar se ta zadeva radi oskrbe prostorov odloži, dokler se nekaj mestnih uradov ne preseli v hišo na Slomškovem trgu. Nemški odbornik g. dr. Mühlisen je bil proti zastavljavnici, češ, da bo najbrž pasivna in da je vsakomur, ki bi bil oškodovan pri privatni zastavljavnici, odprta — sodnijska pot. Odbornik g. Grčar je naglašal, da se zatekajo v zastavljavnico ljudje, ki so v največjih stiskah, a so preponosni za beračenje. Ko zastavljajo celo potrebno svojo obleko, kje naj vzamejo denar za advokate? V primer izkoriščanja je pa navedel: Neka dama je v svoji stiski zastavila nakit, ki je bil vreden 10.000 Din in svetinja rodbine. Dobila je zanj — 1.600 Din in za pol leta je morala plačati 300 Din obresti. Brez dobrotljive pomoči, bi bil njen nakit tudi zapadel.

Revnim starim deklam

je zapustila gospa Friedl svojo hišo v Gregorčičevi ulici. V njeni ustanovi je določeno, naj se v pritličju nastani 10—12 potrebnih služkinj, druge prostore pa naj da občina v najem, da bo nekaj dohodkov. Doslej je bilo vse v najemu in so se dohodki stekali v ubožni fond. Da bi se izpolnila določila ustanove, se je predlagalo, naj se hiša odstropi društvu Marijanišče, ki skrbi za ženske posle. Naglašalo se je, da nasprotuje ustanovi že to, da je društvo namenjeno samo ka toličkim poslom in končno je obveljal predlog podžupana g. dr. Lipolda, naj bo pritličje v razbremenitev mestne ubožnice in naj se zadeva vrne odseku.

Stanovanja v mestnih hišah

bodo na predlog gradbenega odseka tudi v bodoče delili načelniki klubov, najemnine bo pa določal finančni odsek. Vprašanje zavarovanja in kolektivne pogodbe za mestne delavce bo rešeno začetkom oktobra in se bo v to svrhu sestala posebna seja, sestavljena iz članov pravnega, socijalno-političnega in finančnega odseka.

Gradbene zadeve.

Mestne meje so potrebne sprememb. Napram Krčevinski občini je to že uredila posebna komisija. Po novi meji bo ves park pod mestno občino. Radi škandaloznega javnega stranišča so bile težave z železniško upravo. Še sedaj so neki spisi o tem pri železniški direkciji v Beogradu. Stranišče se pa sedaj le odstrani.

Z razvojem gradbene akcije nastajajo nove ulice in so se od gradbenega odbora predlagale sledeče nove ulice: dr.

Anton Medvedova, Delavska, Viktor Parmova, Železničarska in Kotna. Zadeva se je vrnila odseku.

Za zasilna stanovanja

je bil določen že začetkom leta kredit od 1.000.000 Din. Od te svote je ostalo še 800.000 Din. Zasilna stanovanja v jahalnici, zlasti pa v hlevih bivše dragonske vojašnice so neprimerna in se mora oskrbeti ljudem še pred zimo boljše streha. Gradbeni urad proučuje načrte zidanih in jeklenih hišic in — kakor se kaže — bodo jeklene še najboljše in tudi najcenejše. Klub SSJ je predlagal, naj se zgradi pet hiš, vsaka z osmimi stanovanji. Mestni svetnik g. dr. Jerovšek je naglašal, da bi se s tem kredit prekoračil. Predlagal je, naj se gradijo štiri hiše. Podžupan g. dr. Lipold je povdarjal, da je mestna občina od 350 letošnjih novih stanovanj oskrbela sama nad 200 novih stanovanjskih prostorov in tako dosti storila proti stanovanjski bedi. Priporočil je zgradbo štirih hiš s povdankom, naj se čimprej začne z delom. Nemci so bili proti zgradbi, češ, da bo dovolj stanovanj. Sprejet je bil predlog zgradbe štirih hiš.

Finančni odsek

je predlagal, da se gasilskemu društvu izplača 25.000 Din že odobrene podpore ter odobri kredit 36.000 Din za nabavo cestnega razdirača. Predloga sta bila sprejeta, odklonile so se pa razne prošnje za subvencije.

V šolske prostore

se preurejuje II. nadstropje palače Mestne hranilnice. Tri sobe so že preurejene v učilnice. Stroški preureditve so znašali 28.000 Din. Do prvega januarja, ko se oskrbi stanovanja strankam, ki stanujejo v II. nadstropju, bp vse preurejeno v šolske svrhe. Z dosedanjimi stroški vred bo za to potreben kredit 88.000 Din, najemina bo pa znašala 3000 Din mesečno. Kredit je bil odobren.

Za zgradbo aerodroma

je občinski odbor že na eni od prejšnjih sej obljubil prispevek, sedaj je pa mariborski Aero-klub zaprosil, naj bi prispevala mestna občina 500.000 Din, dočim prispevata oblastni odbor in okrajni zastop po 250.000 Din. Obč. svetnik g. Kežar je pojasnil, da bo dala država za to zgradbo okrog 16 milijonov in da bo imelo od nje mesto velike koristi. Nemci so bili proti. Končno se je sklenilo, da prispeva občina 350.000 Din, ko bo država začela z zgradbo.

Promenadna pot ob Dravi

od mosta proti Pobrežju bo zgradilo Olepševalno društvo za magdalensko predmestje. Društvo prosi, naj občina jamči za posojilo 450.000 Din, ki bi se najelo v to svrhu. Jamstvo se je odobrilo in se bo posojilo amortiziralo v 20 letih z delom od podpor, ki jih društvo dobiva od občine. Nemci so bili tudi tokrat proti.

Pri avtobusnem podjetju

bo razpisano mesto knjigovodje. Za garaže, delavnice in druge prostore bo urejena neka vrsta centralne kurjave, kar bo stalo okroglo 100.000 Din. Kurilo se bo z odpadki koksa in bo kurjava jako poceni.

Razne prošnje za koncesije so bile po večini odbite in po 21. uri se je začela tajna seja.

Vprašanje nove kavarne

v Slovenski ulici št. 2 je bilo sinoči na tajni seji občinskega odbora rešeno tako, da se ne bo odbilo od hiše 9 metrov, kakor je zahtevala občina — in tudi ne tri, kakor je bil lastnih g. Strehar sam pripravljen, temveč štiri in pol. Če bi se odbilo 9 m, bi bila nova kavana v isti črti z realko in bi sredi praznega prostora stal stolp od nekdanjega mestnega obzidja. Hiša, prikrajšana za 3 m, bi bila v isti črti s starinskim stolpom, sedanja rešitev pa ni v nobeni zvezi z regulacijskim načrtom, o katerem se je poprej toliko govorilo. — Licu mesta se bo vsekakor podala moderna zgradba.

Mariborski in dnevni drobiž

Oddaja mestnih del.

Na sinočni tajni seji občinskega sveta so bila oddana: Kanalizacijska dela v Strossmayerjevi prevzame tvrdka inž. Jelenc, v Samostanski ulici pa stavbenik Glaser. Podzemno stranišče pred Frančiškansko cerkvijo in na Glavnem trgu bo pa zgradil stavbenik Živic.

Redno brezplačno naknadno cepljenje, ki je obvezno za vse prebivalce mesta Maribora, ki še niso bili cepljeni in so stari nad 6 mesecev, se bo vršilo od 24. do 26. septembra vsak dan od 9. do 11. na mestnem fizikatu v novozgrajeni občinski hiši, Frančiškanska ulica 8/I. Opuštev cepljenja se kaznuje kakor to določa zakon o obveznem in prisilnem cepljenju.

Razpis ustanov trgovca Antona Kolenca.

Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v Celju razpisuje dijaške ustanove za srednje šole za zimski tečaj 1928/1929. Prednost pri prejemanju štipendij imajo prosilci, ki so s pokojnim Kolencom v sorodu ali svaštvo, za njimi domačini iz gornjegrajskega okraja, sicer pa Slovenci sploh, ne glede na spol. Za posamezne štipendije ni določena nobena vsota, temveč določa kuratorij po vsakokratnih razmerah in po stanju dohodkov iz glavnice imovine višino posameznih naklonitev in osebe štipendistov.

Zgradba nove ljudske šole v Murški Soboti.

Zdi se, da bo Murska Sobota v doglednem času vendarle dobila toli potrebno novo stavbo za osnovno šolo. Poslopje, v katerem se ta sedaj nahaja, je namreč vse prej, kakor šola. Je nizko, malo, temno, vlažno, skratka ima vse »vrline«, katerih bi ne smelo imeti, če hočemo govoriti o kakih higijenskih razmerah. Potreba po zidati novega, modernim in zdravstvenim zahtevam odgovarjajočega poslopja je torej nujna ter je bila že opetovano od raznih strani povdarjena. Kakor kaže, se sedaj bližamo njeni uredniški. Murskosoboška občina in okrajni šolski svet oz. šolski odbor, v katerem sta zastopana poleg soboške tudi okoliški občini Černelavci in Rakičan, sta sklenila, da se začne zidati novo ljudsko šolsko poslopje, čim bodo zasigurana za to potrebna sredstva. Stroški zidave so preračunjeni na približno 5.000.000 Din. Občina in šolski odbor nameravata najeti posojilo, naprosila bosta pa tudi za podporo državo in oblastni odbor. Upamo, da bosta našla pri merodajnih faktorjih potrebno uvidevnost in naklonjenost, tako, da se bo lahko začelo z zidanjem že prihodnjjo spomlad, ker je to, poleg nekaterih drugih — vodovod, kanalizacija — ena najbolj perečih potreb te velike občine.

Opozorilo delojemalcem in delodajalcem.

Ker je ministrstvo za pošto in brzojav odločilo, da so javne borze dela, njih podružnice in ekspoziture poštnine proste le v medsebojnem in uradnem prometu, podpisani urad ne bo sprejemal nobenih nezadostno frankiranih dopisov, zlasti pa ne bo odgovarjal nikomur, ki ni za odgovor priložil znamk. Nadalje se interesente opozarja, da obsega delokrog podpisane podružnice do nadaljnega sledeče srece: Celje, Laško, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Gornji grad in Slovenjgradec. Kraji iz ostalih srezov ljubljanske in mariborske oblasti spadajo v področje javne borze dela v Ljubljani, oziroma podružnice v Mariboru, zato prijavi, naročil, dopisov, predlogov in pritožb krajev izven svojega področja podpisana podružnica ne bo upoštevala. Delojemalcem in delodajalcem se priporoča, da to pri dopisovanju z borzami dela v lastnem interesu upoštevajo. — Podružnica javne borze dela v Celju.

Konj skočil na avto.

Včeraj se je peljal po Tattenbachovi ulici s svojim avtomobilom odvetnik dr. Visenjak. Pred Narodnim domom mu je naenkrat skočil od spredaj na avto konj neke mariborske stavbene tvrdke, ker se je baje ustrašil velike luknje, ki so jo pravkar izdolbli v nasprotni hiši. Avto je bil precej poškodovan, tako, da bo stalo popravilo kakih 2000 Din. Težje nesreče ni bilo.

Ustanove za dijake srednjih šol

so namenjene dijakom gimnazije, trgovskih šol, meščanske šole ali drugih srednjih šol v Celju. Sorodnikom gospoda Antona Kolenca pa se smejo te ustanove podeljevati tudi na takih šolah izven Celja. Prošnje naj se vložijo izključno pisмено na naslov: Kuratorij ustanov trgovca Antona Kolenca v roke dr. Ernesta Kalan, odvetnika v Celju, do dne 5. oktobra. Prošnjam je treba priložiti zadnje spričevalo; pri prošljah, ki se sklicujejo na sorodstvo ali svaštvo, tudi listine, s katerimi dokažejo te svoje trditve. Tudi je treba v prošljah navesti, kako dolgo že prosilec študira na dotični šoli ali dotičnem zavodu in koliko časa bodo po vsej priliki trajale študije. Nadalje je treba priložiti popis njegovih osebnih razmer ter jih posvedočiti z uradno listino (ubožnim spričevalom). Vpoštevajo se samo pismene prošnje: osebna intervencija je brezpogojno izključena.

Izkoriščanje najemnikov

in podnajemnikov je vedno večje. Nekli uradniški vdovi se je računala prazna mala soba s 400 Din mesečno, pri drugem gospodarju pa celo s — 1200 Din in še to pod pogojem, da plača za par mesecev naprej. Največji izkoriščevalci so oni, ki živijo na svojih posestvih zunaj mesta ter imajo stanovanja v mestu samo za vir lepih dohodkov.

Mariborski gledališki abonma.

Vsi prijatelji gledališča se opozarjajo na ugodnost gledališkega abonmaja radi mesečnih obrokov. V interesu publike je, da se priglasijo čim več abonentov, ker s tem ne koristijo samo sebi, temveč tudi umetniškemu delovanju gledališča: čim več publike, tem boljše gledališče!

V plinarni gori!

Sinoči okrog pol 10. so gasilske trontbe nenadno zatrobile v noč, signal za ogenj. Kakor bi trenil so bili gasilci zbrani in že sta drvela dva avtomobila v smeri proti Melju. Iz mestne plinarne je bila telefonsko javljena opasnost požara. Vnela se je namreč smola, iz katere se potom motorja proizvajajo plin. K sreči so bili mestni šoferji blizu in so pravočasno preprečili požar, ki bi brez dvomno lahko povzročil katastrofalno nesrečo v okolici plinarne, katero obdajajo tesno sezidani kompleksi hiš in pa skladišč z lahko gorljivimi snovmi. Ker so šoferji že opravili svoje delo, se je moštvo gasilskega društva vrnilo. Pri pomniti je treba, da se v Mariboru širijo govornice, kakor požar v vetru; kajti še predno so se gasilci vrnili, so nekateri že vedeli, da gorijo vse hiše okoli goreče mestne plinarne; da je ogenj podtaknil neki reducirani šofer in več sličnih bedastoč, katerim se kaj lahko nasede, ako se človek na svoje lastne oči ne prepriča, kaj je na stvari.

V Mariboru bivajoče inozemce,

ki so vložili prošnje za dovoljenje bivanja do 10. tm., naj pridejo po izkaznice v policijski urad za potne liste. Oni, ki prošnje še niso vložili, naj storijo to čimprej v lastnem interesu.

Slike z deklinke ferijalne kolonije.

Starši deklic, ki so bile s ferijalno kolonijo v Šmartnem na Pohorju, naj pošljejo po naročene slike v Dnevno zaveštische, Koroševa ulica 29.

Vse šolske knjige

in šolske potrebščine se prodajajo najugodnejše v knjigarni Tiskovne zadruga na Aleksandrovi cesti št. 13.

Slovensko trgovsko društvo

privedi v nedeljo, dne 23. tm. izlet k Sv. Lenartu v Slov. goricah. Izleta se udeležijo tudi pevski zbor trg. gremija. Odhod ob 14. uri z mestnim avtobusom izpred gostilne Spatzek. Prijave sprejemajo gg. Mejovšek, Šoštarčič in Pinter & Lenart. Izlet se bo vršil samo pri lepem vremenu.

Člani Matice Hrvatske

se pozivajo, da se polnoštevno udeležijo pogreba matičnega člana g. Jakoba Vesnaverja, industrijalca v Mariboru. Žalni spreved vodi iz hiše žalosti, Barvarska ulica 3, na mestno pokopališče v Pobrežju v soboto, 22. sept. ob 15. Pododbor Matice Hrvatske v Mariboru. 1770

Slučaj kakor Sacco in Vanzetti

VELIKE NAPAKE AMERIŠKE JUSTICE. »NEZAŽELJENI SODRŽAVLJANI«.

Dolga le ta že padajo obtožilne besede na ameriško justico, višek obtoževanja je bil pa izzvan s strašnim slučajem Sacca in Vanzettija. Ta dva moža, ki sta jani 23. avgusta umrla na električnem stolu, sta s svojo duševno veličino tekem 7 letnega čakanja na smrt najboljše dokazala svojo nedolžnost in sveto veljalo za žrtvi ameriške justice, kateri se v glavnem očita sledeče:

Duh zakona je nizko podrejen formalnosti in formalnosti so tako raztegljive in močne, da se z njimi pod krinko pravice uničujejo politiki in celo spekulativnim skupinam neljube eksistence.

Slovita pisateljica Karin Michaelis predočuje sedaj svetu s plamtečo besedo slučaj, zelo podoben strašni tragediji Sacca in Vanzettija.

Leta 1916, ko se je agitacija za vstop Amerike v vojno že močno razvila, je bila v San Francisku proti neki agitacijski paradi vržena bomba, ki je zahtevala tri smrtno žrtve. Atentatorjev niso mogli izslediti, sum atentatorske inicijative je pa padel na delavskega voditelja Tomaza Mooney, ki je bil velepodjetniškemu trustu vsled mezdnih sporov in bojov zelo na poti. Mooney se je s svojim tovarišem Billingsom naenkrat znašel v ječi, četudi je s pričami dokazoval, da je bil daleč od kraja, kjer je bil izvršen bombni atentat. Našle so se pa pričice, ki so prisegale, da so videli ravno takšnega moža na mestu atentata in to celo na stehi neke hiše. Nekateri so vedeli povedati, da je dajal neka znamenja in da je tudi sam nekaj vrgel. To obtežljivo pričanje je bilo jako zmedeno in sumljivo, zahtevalo je pa za smrtno obsodbo obtoženca.

Sledili so prizivi, o zadevi se je na dolgo in široko pisalo po listih, branitelji so organizirali protestne shode in predavanja, dokazovali so nezanesljivost prič, pristanost sodnikov in končno je prišlo

do obnove procesa. Nastala sta dva tabora: za in proti Mooney-u. Velepodjetniški trust je zastavljal vse sile za uničenje obdolženca. Njegovi agenti so z zvijačo, podkupnino in silo zalezovali njegove priče, braniteljem so skušali ukrasti razbremenilni material itd. Obramba se je morala lotiti podobnih sredstev. V posvetovalno sobo sodnikov je vtihotapila aparat za prisluškovanje — diktafon in čulo se je, kako je eden od sodnikov dejal: »Kriv ali nekriv, Mooney mora biti uničen!« — Branitelji so še na desetere druge načine dokazovali, da se ne jemljejo v poštev indicije, marveč samo to, da je Mooney »undesirable citizen« — nezaželen sodržavljan in da je sklenjen njegov pogin za vsako ceno in proti vsaki pravici s pomočjo krivega pričanja.

Padla je drugič smrtna obsodba. Kalifornijski guverner je spremenil smrtno kazen v dosmrtno ječo in s tem naj bi bil slučaj Mooney rešen.

Protesti in dokazovanja justične zmore pa niso prenehala. Odgovor na vse je bil vedno isti: formalno vse v redu in vsa pravna sredstva so že izčrpana. Tako se je odgovorilo tudi prezidentu Wilsonu, ki je pri guvernerju Kalifornije posredoval za revizijo.

Mooney je že 12 let v ječi St. Quentin. Pred nekaj leti se je izkazalo, da je glavna priča neki Oxman po krivem prisegel. Ta sploh ni mogel videti Mooney-a na mestu atentata, ker se sam ni nahajal usodnega dne v San Francisku. Krivoprisežnik je ljudi, ki so to vedeli, podkupil, da bi molčali.

Po dvanaestih letih se še vedno zahteva revizija procesa in ker je sicer ne tako gorostasnih, a vendar podobnih slučajev še več, se zahteva tudi revizija zakona in predlagajo se novi zakonski osnutki.

Društvo Smithov

Znano je, da je najpogostejše ime na Angleškem in v Ameriki Smith. Dosedaj so se ti mnogoštevilni Smithi v Združenih državah zadovoljevali z golim objavljanim statističnih podatkov o svoji »veledružini« in niso čutili radi svojega imena drugih potreb. Odkar pa je postal guverner državnice New York Al Smith celo demokratski kandidat za predsedstvo združenih držav, prihajajo njegovi soimenjaki na najrazličnejše ideje. Nekaj najbolj energičnih eksemplarjev teh ameriških »Kovačev« oziroma »Kovačičev« se je odločilo, da organizirajo vse Smithove v eno združenje. V St. Louisu so ustanovili »Svetovno društvo Smithov«, ki si je postavilo nalogo zbrati ne le dva milijona ameriških Smithov, temveč tudi vse ljudi istega imena iz drugih držav. Ustanovitev društva je bila proslavljena s sijajnim banketom, na katerega je poslal župan častno stražo petih vrst, ki so je sestavljali sami gardisti — Smithi. — Pevski zbor, ki je na banketu skrbel za prijetnost sluha, so tvorili sami Smithi. Višek slovesnosti pa je bil trenotek, ko je guverner in predsedniški kandidat Al Smith brzojavno čestital k ustanovitvi društva. Bajne so vsi Smithi prepričani, da pričakuje Al Smith vse njihove glasove za predsednika. S tem bo pa bajne težko kaj, ker se ne bo dala vzdrževati klubska disciplina, čeprav pojde Smithom za Smitha...

Zlata glava

Blizu Mantue je umrl te dni bogati posestnik Hanibal Tosci, ki si je pridobil svoje premoženje na romantičen način. Ob cesti blizu samostana St. Vito je stal kamenit stebel s sledečim napisom v francoščini: »Prvega majnika vsako leto ob šestih zjutraj imam zlato glavo«. Vsako leto 1. maja so ljudje z veliko pozornostjo ogledovali ta stebel, a zlata ni bilo nikjer opaziti. Glava je bila tudi ta dan iz navadnega kamena. Mnogi so tudi kopali okrog stebra, celo izkopali so ga, zlata pa ni bilo nikjer. Končno so bili vsi prepričani, da se je nekdo pošalil s svojimi potomci. Mladi Hanibal, ki je ho-

dil s trebuhom za kruhom, je bil pa drugega mnenja, ko je zagledal stebel in bral njegov napis. Prvega maja se je vrnil k stebri ter začel kopati tam, kjer je ob šestih padla senca stebrovega vrha. Delo ni bilo zastoj. Izkopal je star francoski telečnjak, v katerem je bilo — 80.000 frankov. Mož, ki je srečno našel »zlato glavo«, je to premoženje dobro naložil in umrl je v starosti 94 let.

Spanje za reklamo

Dva angleška turista sta doživela v Ino mostu zanimivo epizodo. Ponoči sta prišla v mesto ter nista mogla nikjer najti stanovanja. Ko sta tavalja po ulicah, sta potožila svojo zadrego nekemu možu, ki ju je vzel seboj v neko veliko poslopje. Ker sta znala Angleža le par nemških besed, so se sporazumeli večinoma le z znamenji. Mož je vodil tujece v prostor, kjer je bilo le nekaj desk, slame in žagovine. Kazal je, naj si tu odpočijeta za silo. Predno je odšel, je skušal še nekaj dopovedati o drugem prostoru, ki je bil ločen od prvega z debelo zaveso. Predno sta se vlegla na slamo in žagovino, sta še odgrnila zaveso, posvetila z žveplenkami in v veselo presenečenje sta zagledala dvoje krasnih postelj. Z veseljem sta se vlegla v nje k počitku. Ko se zbudita, zagledata pred seboj — veliko trumo ljudi in po prvem iznenadenju sta si lahko razložila, da sta prenočevala v izložbi zaloge pohištva. Ustreženo je bilo vsem: mesto je imelo senzacijo, trgovec dobro reklamo, turista pa dober počitek.

Ukradena železniška proga

Tatvina, ki je gotovo brez primere v zgodovini kriminalistike, je bila izvršena te dni v Rusiji. Tamkaj je bila namreč ukradena cela železniška proga in sicer Moskva—Kazan. Lopovi so kratkoma odvil itračnice z velikega dela proge in jih odnesli z vijaki in pragi vred. Ukradene pa so bile tudi vse ostale vrednejše stvari ob progi, kakor semafori, brzogajne žice, kretnice itd. Izgleda, da tu ne gre za akt sabotaže, kakor se je početka mislilo, temveč za tatvino v pravem pomenu besede.

Sport

NEDELJSKI NOGOMET.

SK Rapid, ki je povabil za nedeljo v Maribor prvaka avstrijske Štajerske GAK, si je postavil s tem jako težko nalogo, ako hoče odnesti kolikor toliko lep rezultat. Rapid ima sicer za seboj več ne ravno lahkih tekem, njegova enajstorica je od igre do igre boljša, toda če bo njena forma zadostovala za častno srečanje z GAK-om, bomo videli pojutrišnjem. — Gradčani so v naravnost sijajni formi, o čemer pričajo poslednji njihovi uspehi. Vodstvu kluba se je posrečilo znebiti se vseh slabih točk, ki jih je še imelo moštvo preteklo pomlad, in je enajstorico tako izpopolnilo, da predstavlja danes GAK nedvomno najboljšo amatersko moštvo ne le samo Štajerske temveč tudi vse avstrijske province.

V predtekmi se srečata v boju za prvenstv. točke rezervi ISSK Maribora in SK Rapida. Obe tekmi se odigrata na igrišču SK Rapida.

ISSK Maribor — nogomet.

Postavi moštvo za rezervno in mladinsko tekmo sta objavljena na razglasni deski na igrišču. V slučaju, da bi ta ali oni igravec ne mogel igrati, naj javi svoj zadržek kapetanu najkasneje v soboto do 12. ure. — Načelnik.

Sodniška sekcija ZNS — službeno.

Nedeljske tekme bodo sodili: Maribor—Svoboda mlad. g. Breznik, Rapid—Železničar mlad. g. Marinič, Maribor—Rapid rez. prvenstvena g. Turino in GAK—Rapid g. Mohorko.

Zvezdna nočna vožnja kolesarjev.

Zveza kolesarskih društev za mariborsko oblast priredi jutri zvečer zvezno zvezdno nočno kolesarsko vožnjo v Zgornjo Poljskavo. Mariborski kolesarji imajo ob 19.30 sestanek na Glavnem trgu pred Veliko kavarno, ostali klubi pa se zberejo vsi pri gostilničarju Kacu v Zgornji Poljskavi ob 21. Izleta se udeležijo SK Ptuj, SK Bistrica, Klub kolesarjev in motociklistov Zvonček v Ptaju, SK Poštela v Radvanju, Klub kolesarjev in motociklistov Bistra v Slov. Bistrici, Klub kolesarjev in motociklistov Perun v Mariboru in kolesarski klub Edelweiss v Mariboru.

Suzana Lenglen gre v pokoj?

Te dni je izjavila Suzana Lenglen nekemu novinarju v Nici, da ne bo nikdar več igrala tenisa niti kot amaterka niti kot profesionalka. Kar pa se tiče govoric o njeni skorajšnji možitvi, je dejala, da so za enkrat še neosnovane.

Sokolstvo

Starejše telovadce

sokolskega društva v Mariboru s tem ponovno opozarjamo, da se bo vršila redna telovadba vsako sredo in petek zvečer s točnim pričetkom ob pol sedmih in konča ob osmih zvečer. — Telovadbi se v gimnazijski telovadnici. — Pozivamo člane tega oddelka, da prihajajo točno v telovadnico. — V navedenem času se lahko v telovadnici priglasijo tudi vsi oni člani društva, ki žele v tem oddelku telovaditi.

U geografiji nezadostno

zaslužijo Francozi. To je znana stvar. Če gre za kako mesto z drugega kontinenta, pa Francoz ne ve zanj, se človek navezadnje niti ne čudi bog ve kaj. Toda da ljudje iz boljše, inteligentnejše in bolj izobražene družbe niti gotovih držav in narodov ne poznajo, presega vse meje. Te dni se je znani duhoviti Francoz Tristan Bernard v nekem klubu razgovarjal z literati, svojimi sonarodnjaki, o križih in težavah današnjih pisateljev in pesnikov, ki s svojimi proizvodi skoro niti za vsakdanji kruh ne zaslužijo. Ko so tako tožili vsi vprek, je pripomnil Tristan Bernard: »Zato pa pravim jaz, da je bolje v Hondrasu nego na Francoskem. Tam gre pisateljem še zelo do-

Meberik
se imenuje občutek, ko smo srečni.
Tako veseli smo lahko tudi
fisti dan, ko se pere perilo, ako se
spomnimo 7 prednosti, katere ima
Schicht
Terpentin-
Milo s svojimi
Prednostmi

bro. Obstojajo namreč razne sinckure, rezervirane samo za literate. — »Honduras?«, vpraša radovedno neki pisatelj, »Kje je ta pokrajina?« — Bernardu je bila taka ignoranca preveč ter je odvrnil vprašujočemu literatu: »Če mislite, da vam to povem, se temeljito motite! Potem bi vi vsi vdrl tiakaj in za me ne bi nič ostalo. Kje je Hondras, to je moja tajnost...!«.

Doktorat farmacije

uvajajo v Avstriji. Vlada je sklenila sprejeti izpitni red v tem smislu, da se za one farmacevte, ki hočejo doseči doktorat svoje stroke, podaljša študij od dosedanjih šest na osem semestrov. Po štirih letih študija se bodo kandidati s primernimi znanstvenimi razpravami lahko prijavi za doktorat iz farmacije. Poleg tega pa je predpisan tudi še ustni strogi izpit, ki bo trajal dve uri.

Tovorni avto povozil dečka.

Včeraj okrog 3. popoldne je tovorni avto neke lesne tvrdke v Tattenbachovi ulici povozil šletnega fantička Jožefa Treplaka iz Črete pri Slivnici ter mu zlomil levo nogo. Na kraj nesreče je takoj prispel rešilni avto, ki je malega ponesrečenca odpeljal v bolnico.

Celo čuvarje hiš — kradejo.

K tozadevni notici iz zadnjih dni pripominjamo, da več lastnikov mladih psov volčje pasme pogreša zadnji čas svoje varovance, ki so bili izvoljeni za varuhe hiš. Dobro bi bilo, ako bi se oglašili vsi oškodovani, ker bi okolnosti, pod katerimi je pes skrivnostno izginil, morda dovedle na sled pasjih tatov.

Težka nezgoda pri delu.

Kamnoseški pomočnik 17letni Petek Viktor se je pri komnoseškem delu z nekim koničastim orodjem tako ranil, da je dobil poškodbo na pljučah. Rešilni oddelek je ponesrečenca odpremil v bolnišnico.

Pri zdravniku.

— Gospod doktor, slišal sem, da je za utrditev možgan izvrstno čim obilnejše uživanje rib. Ali mi morete kaj posebne- ga priporočati?
— No, pri vas bo zadostoval za počitek morski kit...

Na maškeradi.

— Špelca, kaj kako vleče v tej dvorani? Gotovo je na dve strani odprto!
— Bedak! Ali ne vidiš, da imaš eno nogo v hladilniku za sekt?

Romantika.

— Kako in kje si pravzaprav spoznala svojega drugega soproga?
— Na prav romantičen način! Povozil je z avtom mojega prvega moža.

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

»Ali se motim v domnevanju, da ste gospodična Bennet?« je vprašal. Ko je prikimala, se je predstavil. »Moje ime je Broad, slučajno sem prišel v to okolico in spomnil sem se, da stanujete tu nekje. Vaš brat mi je to dejal.«

»Ali ste Ray-jev prijatelj?«

»To ravno ne,« je odgovoril Broad z nasmeškom. »Med nama je to, kar se imenuje klubsko znanstvo.«

Kazal ni nobenega namena, priti bližje in očitveno tudi ni pričakoval, da bo radi slučajnega znanstva z bratom od Ele povabljen v hišo. Vljudno se je poslovil ter odpravil proti gozdu. Ker je to pot izbiralo mnogo izletnikov, se Ela ni čudila, ko se je malo pozneje pripeljal Broad z avtomobilom zopet mimo hiše.

Ker je vedla, da gospod Broad nekoga pozdravlja, je iz radovednosti pogledala ven. Na posekanem štoru ob cesti je sedel neki mož, ki je kadil pipo in čital časopis.

Uro pozneje je bil še vedno na istem mestu. Očitveno je iz neznanih razlogov nadzoroval hišo.

Sprva je bilo Elo strah, potem jo je pa prevzela volja, da bi šla v mesto ter od Elka zahtevala pojasnilo radi tega nadzorovanja. Odpravila se je pa vendar zgodaj spat in svojo uro-budilko je navila za tretjo uro zjutraj.

Še predno se je oglasil zvonec budilke, se je Ela zbudila, naglo oblekla in šla v kuhinjo, da si skuha malo kave. Ko je šel mimo očetovih vrat, ji je oče zaklical: »Ela, jaz bedim, če bi me potrebovala.«

»Najlepša hvala, papa!« je dejala pristrčno. Vesela je bila, da je bil v njeni bližini. Baš se je začelo svetlikati, ko se je v mraku pokazala silhueta gospoda Maitlanda. Ela je slišala lahko škripanje ključavnice, ko je odprl vrtna vrata. Tokrat je pustil voz v nekoliko večji razdalji od hiše. Videti je bil jako nervozen, kajti v prvem trenutku ni mogel spregovoriti niti besede. Njegova težka, ponošena čuknja je bila do vratu zapeta, velika čepica je pa pokrivala njegovo plešasto glavo.

»Ali ste Vi, gospodična?« je šepetaje vprašal s svojim robotim glasom.

»Da, gospod Maitland.«

»Ne bi hoteli iti z mano malo na sprehod? Nekaj Vam moram povedati, nekaj zelo važnega.«

»Tu po vrtu,« je odvrnila.

Ustavil jo je.

»Če nas bodo pa videli, kaj? Lepa stvar zame! Samo mali košček po cesti navzgor, gospodična,« je prosil.

»Nikdo naju ne bo slišal,« je tolažila Ela.

»Ali vse spi? Vse služkinje?«

»Mi nimamo služkinj,« se je smehljala.

Zmajal je z glavo. »Škode ni radi tega. Jaz jih ne morem prenašati. Šest

možakov v uniformi imam doma okrog sebe; neprijetni so mi.«

Vodila ga je do klopiče, položila na njegov stol blazino in čakala. Začetek prejšnjega razgovora je precej obetal, toda čez nekaj časa je gospod Maitland zašel v take prepade razgovora, da mu Ela ni mogla več slediti.

»Vi ste ljubezna gospodična,« je dejal Maitland hripavo. »To sem si mislil že, ko sem Vas prvič videl. Vi ne boste staremu, ubogemu možu storili zla, kaj ne? Gospodična?«

»Seveda ne, gospod Maitland.«

»To sem si mislil. Tudi Matildi sem povedal. In ona tudi pravi, da je popolnoma v redu z Vami. — Ste bili že v oskrbnišnici, gospodična?«

»V oskrbnišnici?« je vprašala in se smehljala proti svoji volji. »Ne, gospod Maitland, jaz nisem še bila nikdar v oskrbnišnici.«

Prestrašen ji je dal znamenje, naj molči in strmeli izpod svojih belih, šopastih obrvi v neko grmovje, za katerim bi se lahko skrili kak poslušalec.

»Ste bili že v luknji, gospodična? Oh ja, jaz mislim v ječi, gospodična? Seveda tako dekle kot ste Vi takih stvari ne more vedeti.«

Zopet se je ozrl.

»Vse velike ljudi sem tam videl. Stavim, da sem edini, ki je še videl velikega Saula Morisa, najbolj znanega od nas vseh — Mislite si, da ste Vi jaz, — vse je odvisno od tega. Mislite si, da ste Vi jaz, gospodična, — oh, to je strašno, gospodična!«

»Bojim se, da Vas ne razumem, gospod Maitland,« je šepetala. Še enkrat se je plašno in zmučeno ozrl okrog, potem se je pa nagnil blizu k njej.

»On je za Vami!« Trdno se je oklenil njene roke. »Vi boste vendar spregovorili kako besedico zame, kaj ne? Recite mi, da sem Vas posvaril, on bo že storil dobro zame, kaj ne?«

Krčevito jo je prosil in ona je počasi razumela, da je »on«, o katerem je stari toliko govoril, Dick. Prijel jo je za roke ter jih božal. Čeprav ni videla njegovega obraza, je vendar vedela, da joče.

»Jaz bom gotovo storila za Vas vse, kar bo le v moji moči! Toda Vi ste preveč razburjeni, ljubi, ljubi gospod Maitland. Ali ne bi hoteli govoriti s kakim zdravnikom?«

»Ne, ne, — samo ne doktorjev, gospodična! Povem Vam,« — je rekel počasi in prepričevalno, »dobili me bodo. In Matildo! Jaz sem pa vse svoje imetje zapustil nekomu, neki gotovi osebi in to je glavna komedija, gospodična,« se je smejal blazno. — »In potem ga bodo zalotili.«

Tresoč od smeha je udaril po kolenu. Eli se je dozdevalo, da je zblaznel.

»Velikanski načrt imam, haha! Nikdar nisem imel večjega. Znete na stroj pisati?«

»Znam pač, a ne posebno dobro.«

Njegov glas je postal skoraj neslišen.

»Pojdite z menoj, pojdite z menoj v mojo pisarno! Saj me vendar ne boste smatrali za šaljivca? Kaj? Sedemindeset jih imam, gospodična! Poj-

dite z menoj in smejali se boste.« Naenkrat ga je zopet prevzel plač. »Mene bodo dobili, vem. Matildi pa nisem nič povedal, ker bi kričala. Tako je, gospodična! Stari Johnson ni več pri meni. — Obiščite me le! — Niste nikdar dobili kakega pisma, kaj?« je vprašal nenadoma.

»Od Vas? Ne, gospod Maitland!« je dejala začudeno.

»Napisano je bilo,« je dejal. »Toda najbrž ne oddano. Ne vem!« Zdrnil se je in umaknil nazaj, ko se je pojavila pred hišo neka postava. »Kdo je to?« je vprašal. Čutila je, kako se je njegova roka trepetaje oklenila njene.

»To je moj oče, gospod Maitland,« je dejala. »Mislim, da je radi moje odsotnosti nekoliko v skrbeh.«

»A tako, Vaš oče?« Videti je bil prej pomirjen kakor pa vznemirjen. Ne povejte mu tega, da sem bil v sirotišnici in v luknji, gospodična!«

John Bennet je neodločno obstal in razmišljal, ali naj bi šel bližje, ali ne, da ne bi s kom spravil Ele v zadrego. Maitland je odločil situacijo s tem, da je stopil naprej.

»Dobro jutro, gospod,« je dejal. »Pravkar sem klepetal z Vašim dekletom. — Upam, da Vam nad tem nič ni, da niste proti temu, gospod Bennet, kaj?«

»Nikakor ne,« je dejal gospod Bennet.

»Ali ne bi hoteli vstopiti v hišo, gospod Maitland?«

»Ne, ne,« je dejal Maitland plašno. »Matilda čaka.« Ne da bi iztegnil roko ali se odkril se je obrnil. Njegove manire so bile v resnici pod vsako kritiko. Pokimal je Eli in dejal: »Na svidenje, gospod!«

V tem trenutku je stopil Bennet iz sence.

»Zdravstvujte, gospod Maitland,« je cdzdravil.

Maitland ni odgovoril ničesar več. Nje gove oči so bile na široko odprte, njegov obraz smrtnobled.

»Vi? Vi?!« »hrope!« »(i) moj Bog!« Skoraj je omagal. Ela mu je hitela na pomoč, on se je pa vrtaval in tekkel z naglico, kakoršna bi morala pri njegovi visoki starosti vsakega osupniti, po poti navzdol, odprl vrtna vrata in izgubil na temni ce ti

V tej globoki tišini se je slišal njegov suhi plač

»Oče,« je šepetalo dekle v strahu, »kaj te je poznal?«

»To je bilo jako čudno,« je dejal John Bennet. »Ti pojdeš sedaj v posteljo dragica.«

»In kaj bočeš Ti, oče?« je vprašala iznenadeno.

»Jaz moram z njim govoriti.«

Ela ni šla k počitku. Stala je ob vratih in čakala. — pet minut, — deset minut, — petnajst minut. Potem je slišala drdranje avtomobila, ki je sipajoč na vse strani blato, švignil mimo vrtnih vrat. Končno je prišel John Bennet. »Ti nisi šla k počitku?« je pripomnil rezko.

»Oče, si govoril ž njim?« je vprašala v strahu.

»Bi mi raje goče hotela skuhati črno kavo?«

»Oče, zakaj je imel tak strah pred Teboj?«

»Dragica, Ti mnogo vprašuješ. Pozna me še od prej, to je vse.«

»Da bi le nikdar več ne prišlele je vzdihnila v strahu Ela.«

»Ta ne pride več,« je dejal proroško John Bennet iz Hörshama.

27.

Dick Gordon je končal razgovor z Ezro Maitlandom in se vrnil na policijsko direkcijo, da govori z Elkom.

»V splošnem se mi zdi Pentonville najbolj sigurna ječa, zato sem spravil Balderja tja. Od policijskega šefa sem celo zahteval, da se ga vtakne v celico obsojencev, toda to pri njih najbrž ni navada. Kljub temu je Pentonville najbolj siguren kraj, ki ga poznam in če žabe ne bodo žrle kamenja, bo pač moral ostati notri. Kaj Vam je torej imel Maitland za povedati, gospod kapetan?«

»Maitlandova zgodba je, kolikor sem mogel od njega zvedeti, da je obiskoval Balderja na njegov poziv. Kaj hočete, če Vas kliče policija?« mi je dejal in na to vprašanje je težko ogovoriti.«

»O tem vendar ni nobenega dvoma,« je dejal Elk, »da bi bil Balderja obiskoval v Sloughu kot policista. Še bolj dvomljivo je, da bi mož ne bil v zvezi z žabo.«

Maitland je tako energičen in kljub temu tako boječ stari gospod. Mislim sem, da se bo vgreznil v zemljo, ko sem omenil Balderjevo aretacijo. Skoraj je padel v nezavest.«

»Tega sledu se je treba oprijeti,« je dejal Elk zamišljeno. »Poslal sem po Johnsona. Pravzaprav bi moral biti že tu. On je važna priča in dobro bi bilo oba konfrontirati.«

(Dalje priložni.)

Mali oglasi Znakito, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali robninskega značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Električne inštalacije
popravlja, svetilke, likalnice, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

Naznanjam
cenjenim gospodinjam, da imam na prodaj lepe breskve z lastnega vrta po 6 Din kg. A. Klubička, Maribor, Vrtna ulica št. 8. 1464

Vse vrste moških in ženskih modnih nogavic od 5 Din naprej, samo pri J. Trpinu, Glavni trg, Maribor.

Mirna družina
brez otrok išče za takoj sobo s štedilnikom ali sobo in kuhinjo. Plača dobro. Ponudbe na upravo lista pod št. 1774.

Sobo
s posebnim vvhodom oddam. Naslov pove uprava lista. 1775

Sobo
s celo oskrbo išče soliden gospod. Naslov pove uprava lista. 1771

**Grayer
Messe 1928**

**ŠTAJERSKA
POLJEDELSKA
RAZSTAVA**

29. SEPT. DO 7. OKTOBRA

Razstava mesta
stari in novi GRAZ
OD 30. SEPTEMBRA DO 7. OKTOBRA.

VELIKO ZABAVALIŠČE!

Spominjajte se CMD!

**Park
kavarna**

na novo renovirana. Dnevno koncert. Priporoča se
1768 **Marija Faninger**

Opozorilo!

Tem potom naznanjam, da nisem plačnik dolgov, katere napravi moja žena Milka Požeg.
1773 **Ivan Požeg**

Dražba lova

Lovska pravica krajevne občine Radvanje se da potom javne dražbe do 31. marca 1935 v zakup. Dražba se vrši v soboto, dne 22. septembra 1928 ob 9. uri predpoldne v prostorih sreskega poglavarja v Mariboru, desni breg, soba štev. 8.

Maribor, dne 15. septembra 1928

1747 **Sreski poglavar v Mariboru, desni breg**

**Pododbor Matice Hrvatske v
Mariboru** naznanja s tem tužno vest, da je njen član, gospod

Jakov Vesnaver

preminul. Lahka mu zemljica. Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje.

Pododbor Matice Hrvatske